

Beth mae fy aseiniad yn gofyn i mi ei wneud?

Cyn i chi allu ateb cwestiwn aseiniad, mae angen i chi ddeall beth mae'n gofyn i chi ei wneud. Yn y bôn, mae gair cyfarwyddyd neu air tasg yn dweud wrthyhych beth i'w wneud yn eich aseiniad. Mae'r tabl hwn yn rhoi rhestr i chi o eiriau a ddefnyddir yn gyffredin mewn aseiniadau ac mae'n egluro beth maent yn ei olygu fel eich bod yn gwybod beth i'w wneud.

Archwiliwch	Edrychwch ar syniad neu bwnc yn fras a chwiliwch am bwyntiau cysylltiedig a/neu phwyntiau arbennig o berthnasol, diddorol neu ddadleuol.
Adolygwch	Darparwch grynodedb ac aseswch yr agweddau pwysig ar y mater/pwnc.
Amlinellwch	Rhowch y prif bwyntiau neu syniadau, fel arfer heb fynd i fanylder - rhowch adroddiad cyffredinol yn unig.
Archwiliwch	Ymchwiliwch yn fanwl a dadansoddi prif bwyntiau mater/pwnc yn fwy manwl a disgrifiwch bob pwynt yn ofalus.
Aseswch	Meddyliwch am werth, defnyddioldeb neu arwyddocâd y pwnc gan ystyried ei fanteision, anfanteision a meysydd i'w trafod a darparu tystiolaeth ar gyfer eich penderfyniad. Llunio dyfarniad ar y mater.
Beirniadwch	Nid yw'n golygu beirniadu yn yr ystyr o nodi diffygion. Yn lle hynny, rydych chi'n gwneud dyfarniadau rhesymegol am bwnc ar ôl meddwl amdano'n ofalus. Rhowch adborth sy'n dangos beth sy'n anghywir neu'n wan am rywbeth, ond gan grybwyll hefyd unrhyw rannau da. Mae'n ymwneud â bod yn deg a chytbwys yn eich ymateb. Cefnogwch eich barn gyda thystiolaeth.
Crynowch	Nodwch, neu ail-ddatgan, y rhannau pwysicaf o rywbeth fel ei fod yn cael ei gynrychioli fel adroddiad byr a chywasgedig o'r prif syniadau. Dylai fod yn gryno ac yn fanwl gywir.
Cyferbynnwch	Nodwch y gwahaniaethau yn unig rhwng dau neu fwy o gysyniadau, testunau, syniadau, damcaniaethau, systemau, dadleuon neu ddigwyddiadau.
Cyfiawnhewch / Profwch	Rhowch ddatganiad ar eich rhesymau dros gredu rhywbeth. Eglurwch y rhesymau i ddangos pam mai datganiad/mater/pwnc gwreiddiol yw'r gwir. Bydd angen i chi ddefnyddio tystiolaeth ddibynadwy i gefnogi dadl neu syniad.
Cymharwch	Darganfyddwch beth sy'n debyg ac yn wahanol rhwng dau neu fwy o gysyniadau, pynciau, syniadau, damcaniaethau, systemau, dadleuon neu ddigwyddiadau.
Cymharwch a chyferbynnwch	Nodwch a thrafodwch y prif bethau sy'n debyg a'r prif wahaniaethau rhwng dau neu fwy o gysyniadau, testunau, syniadau, damcaniaethau, systemau, dadleuon neu ddigwyddiadau.
Dadansoddwch	Deallwch y pwnc trwy ei rannu'n llai. Archwiliwch bob rhan yn fanwl gyda rhesymau a thystiolaeth o blaid ac yn erbyn.
Dadansoddwch yn feirniadol	Rhowch adroddiad teg a chytbwys gan arddangos cryfderau a gwendidau'r testun. Rhowch eich barn am werth neu wirionedd rhywbeth. Trafodwch bwyntiau cadarnhaol a negyddol. Cefnogaeth gyda thystiolaeth.
Dadleuwch	Cyflwynwch dystiolaeth o blaid ac yn erbyn safbwynt er mwyn adeiladu dadl gref. Rhowch resymau i'w gefnogi neu i'w wrthwynebu.
Dangoswch / darluniwch	Dangoswch sut mae rhywbeth yn cael ei wneud. Defnyddiwch enghreifftiau neu dystiolaeth i egluro a chefnogi eich ateb.
Denhonglwch	Rhowch yr ystyr - beth mae'n olygu - gan ddefnyddio enghreifftiau, tystiolaeth a sylwadau personol i'w egluro.
Diffiniwch	Rhowch union ystyr rhywbeth mewn ffordd amlwg. Rhowch yr ystyr ffurfiol gan ei wahaniaethu oddi wrth dermau cysylltiedig.
Disgrifiwch	Dweud beth mae rhywbeth fel - rhoi adroddiad arsylwadol o rywbeth. Darparwch ddisgrifiad, gan bwysleisio'r pwyntiau pwysicaf. Gan ddibynnu ar natur y maes tasg/pwnc, efallai y bydd angen i ddisgrifiadau fod yn gryno neu efallai y bydd angen iddynt fod yn fanwl iawn.
Dosbarthwch	Trefnwch gwybodaeth yn grwpiau.
Esboniwch	Disgrifiwch a dadansoddwch y mater neu'r testun a rhoi rhesymau dros y mater neu'r testun. Gwnewch hyn yn glir trwy roi rhesymau a thystiolaeth.
Gwerthuswch	Meddyliwch am y mater/pwnc a rhannwch eich barn, gan gynnwys dadleuon o'i blaid ac yn ei erbyn. Rhowch eich barn ar farn arbenigwr ar wirionedd neu bwysigrwydd rhywbeth. Dylech amlinellu unrhyw fanteision ac anfanteision.
Gwerthuswch yn feirniadol	Darparwch asesiad trylwyr a rhesymegol o bwnc, a chefnogwch eich asesiad gyda thystiolaeth gredadwy a barn arbenigol.
I ba raddau...	Trafodwch ac eglurwch y ddamcaniaeth a gynigiwyd; faint yw'r gwir?
Mewn perthnasedd...	Dangoswch sut mae pethau'n gysylltiedig neu'n gysylltiedig â'i gilydd.
Mynegwch	Esboniwch yn gryno ac yn glir. Disgrifiwch y prif bwyntiau yn fanwl. Byddwch yn ffurfiol. Defnyddiwch frawddegau byr a chlir. Dylech hepgor manylion ac enghreifftiau.
Nodwch	Nodwch/egulwch y prif nodweddion.
Olrheiniwch	Disgrifiwch ac eglurwch sut aeth mater yn ei flaen dros amser. Disgrifiwch ddatblygiad neu hanes pwnc o ryw bwynt tarddiad - dilynwch hynt neu hanes y pwnc.
Rhagfynegwch	Cynigwch awgrymiadau ar gyfer trafodaeth neu ymchwil yn y dyfodol, er enghraifft, wedi'u hategu gan ffeithiau, tystiolaeth neu brofiad.
Rhestrwch	Rhowch gyfres o syniadau cryno. Yn dibynnu ar ba mor ffurfiol yw'r aseiniad, Rhestrau gall fod wedi'i rifo neu â phwynt bwled.
Rhowch gyfrif...	Rhowch resymau dros ac eglurwch pam mae rhywbeth fel y mae neu beidio.
Rhowch sylwadau ar...	Cyflwynwch eich barn ar y pwnc a chefnogwch eich barn gyda thystiolaeth/gwybodaeth berthnasol. Trafodwch, beirniadwch, neu eglurwch yr ystyr mor llawn â phosibl.
Trafodwch	Cyflwynwch ddwy ochr i'r mater/pwnc gyda thystiolaeth ac yna dod i gasgliadau. Archwiliwch rywbeth o wahanol safbwyntiau.
Ymhelaethwch	Darparwch fwy o fanylion gyda rhesymau, tystiolaeth ac enghreifftiau.